

20.12.2007 Tarihli

Ankara Bala Depremi

Bir Kez Daha Bizi Uyarıyor

Yerel Yönetimler ve Siyasal İktidarlar Bu Gerçeği Görmek Zorundadır

20.12.2007 tarihinde (bayramın birinci günü) Ankara Bala civarında saat 9.36'dan başlamak üzere aralıklarla saat 11.48'e kadar 5 km derinlikli ve en küçüğü 3, en büyüğü 5.7 büyüklüğünde olan 6 adet deprem etkinliği olmuştur. İlk belirlemelere göre can ve mal kaybının olmadığı belirtilen deprem, başta Bala ilçesi olmak üzere Ankara kent merkezinde de hissedilmiş ve başkent halkını korku, panik ve endişeye sevk etmiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bilimsel veriler üzerinden "**Ankara'nın Depremselliği**" değerlendirmemiz aşağıdaki gibidir. Ankara halkına ve genel kamuoyuna saygıyla duyururuz.

1- Ankara ve yakın çevresindeki alanların depremsellik özellikleri göz önüne alındığında; Ankara'nın, aletsel ve tarihsel dönemlerde önemli bir hasara yol açan depremlere merkez üssü olmadığı, ancak yakın çevresinde meydana gelen depremlerden etkilendiği görülmektedir. Ankara kenti genel olarak bu özelliklerine göre kent merkezinden itibaren 70 kilometre yarıçapında bir alanda meydana gelebilecek 5.5, 120 kilometre yarıçapında meydana gelebilecek 7 ve 7'den büyük depremlerin etkisindedir.

2- Bu açıdan bakıldığında Ankara Kenti, en yakın olarak 85 km kuzeyinden geçen **Kuzey Anadolu Fayının (KAF)**, 70 km doğusunda bulunan **Ezinepazarı Fayının**, batısında yer alan **Eskişehir Fayının** ve güneyinde yer alan **Tuz Gölü Fayının** etki alanındadır. Bu fay sistemlerinin büyük depremler ürettiği tarihsel ve aletsel dönemlerde bilinmektedir. Bunlardan, Kırşehir-Keskin (19.04.1938), Samsun (26.11.1943), Bolu-Gerede (01.02.1944), Çankırı-Kurşunlu (13.08.1951), Çankırı-Çerkeş (07.09.1953), Çankırı-Köşker (21.04.1983) ile Kocaeli ve Bolu-Düzce (17.08.1999 -12.11.1999) depremleri Ankara ilini etkilemiştir.

Özellikle 01.02. 1944 tarihinde meydana gelen Bolu-Gerede Depreminin Yenişehir ve Kale bölgesindeki yapılarda önemli hasarlara yol açtığı da bilinmektedir.

3- Son yıllarda, son aylarda hatta son günlerde oluşan ve Ankara'da hissedilen depremleri kısaca hatırlarsak, 04.04.2007 tarihinde 3.2 Yenimahalle, 3.2 Gündül, 3.6 Bağlum-Keçiören, 13.11.2006 tarihinde 3.5 Bağlum, 12.11.2006 tarihinde 3.0 Keçiören, 2.7 ve 4.4 Kazan, 11.08.2005 tarihinde 3.5 Mamak, 31.07.2005 tarihinde 5.5 Bala, 12.08.2005 tarihinde 3.5 Bala depremleri ve en son da bayramın birinci günü yani 20.12.2007 tarihinde oluşan Bala merkezli depremler, yukarıdaki değerlendirmelerle uyumlu olup, Ankara ilinin göz ardı edilemeyecek nitelikteki deprem karakteristiğini bir kez daha ortaya koymuştur.

4- Ankara il sınırları içindeki alanlarda meydana gelen afet olaylarına yönelik envanter verileri incelendiğinde, değişik afet olayları nedeniyle Bakanlar Kurulu'nca alınmış **113 adet Afet Maruz Bölge Kararı** olduğu görülmekte olup, bu alanlardan **44 tanesi bugünkü kent merkezinde, 69 tanesi ise çevre ilçelere ait alanlarda** kalmaktadır. Afet işleri Genel Müdürlüğünce Ankara ili kapsamında gerçekleştirilen jeolojik etüt ve hasar tespit çalışmaları

sonucunda **toplam 900 konutun değişik afet olaylarından etkilendiği** belirlenmiştir.

Ankara ili sınırları içindeki alanlar, Bakanlar Kurulu'nun 18.04.1996 gün ve 96/8109 sayılı Kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasında Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Derece Deprem Bölgesi kapsamında yer almaktadır. Birinci Derece Deprem Bölgesi, ilin kuzeyinde Kuzey Anadolu Fayına yakın kesimleri ile doğu-güney doğusunda Tuz Gölü Fayına yakın kısımlarını kapsamaktadır.

5- Ankara civarındaki fay sistemlerinin 5.5 ve 7'den büyük üreteceği depremler, özellikle kent çevresinde deprem riski yüksek alüvyonel zeminlerde gelişen çok katlı yapılaşmaları etkileyeceği bilinmektedir. Kaldı ki tarihsel depremlerde Kale, Samanpazarı, Ulus, Altındağ civarında, kaya zeminler üzerinde kurulu Ankara kentinin etkilendiği düşünülürse bu riskin, bugün özellikle Ankara civarında yer alan ve faylarla oluşmuş ovalar, eski dere yatakları ve vadi tabanları üzerindeki kalitesiz yapılarda daha etkili olacağı kaçınılmazdır.

6- Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, Ankara Halkının endişeye kapılmamalarını, Ankara kent merkezli bir diri fayın olmadığını bildirmek isteriz. Bu açıdan bakıldığında, Ankara ve civarının ayrıntılı jeolojik risklerinin (depremsellik, heyelan, kaya düşmesi, taşkın vb.) tanımlandığı mikro bölgelendirme haritasının yapılması için acilen çalışmaların başlatılması gerekmektedir.

7- Ülkemizin başkenti Ankara'nın kent merkezinin bütünlüklü bir jeolojik- jeoteknik etüdünün olmaması büyük bir eksiklik olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Başta Büyükşehir Belediyesi olmak üzere yerel yönetimlerce, Ankara kentinin **imara esas jeolojik jeoteknik etüdlarının** yapılması sağlanmalıdır. Bu kapsamda kentin, afet risk karakterine uygun olarak mevcut planlarının revize edilmesi savaşılanamaz ve ertelenemez bir görevdir. Bu planlar ışığında imara kapatılma da dahil riskli bölgeler için gerekli önlemler alınmalıdır.

8- Yapılaşma için gerekli olan yapı ruhsatının önemli bir bileşeni olan jeolojik- jeoteknik etüdların Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından mesleki denetime tabi tutulması Büyükşehir ve ilçe belediyeleri tarafından zorunlu hale getirilmelidir. Bu bağlamda Ankara Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri **jeoloji mühendislerinin kamusal denetim hakkını görmek zorundadır**. Aksi takdirde sorumluluk onların olacaktır.

9- Ve en önemlisi; Doğa insan ilişkisini düzenleyen temel yasalarımızdan İmar Yasası ile Afet Yasası, maddi ve siyasi rant anlayışı terk edilerek, insanı ve doğayı merkezine alan politikaların ışığında akıl, bilim ve mühendislik normlarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Saygılarımızla. 20.12.2007

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI